
BAKIOKO EUSKREA - 14

Sarritan, galdu artean ez gara konturatutene etxearen zer daukagun. Aor, bada, bertoko euskerea. Askok uste leiken baino ederragoa eta aberatsagoa da. Jagon daigun!

Oarra: Era bitara dakarguz, esaterako,
• zelan idatzi bear dan: "barrian"
• Bakion zelan esaten dan: "(barridxen)"

BERBALAPIKOA

"Berbalapiko" berbea, au da, berbadun lapikoa, esaten izan deutsogu ZERen iztegi antzera atondutako berba mardoari. Leengo baten egin genduan lez, oraingo onetan be, geure-geurea dan berbalapiko berezko orren beste zatitxu bat ekarri gura deutsuegu orriotara. Badira Bakio-ko euskeran egunean-egunean erabilten diran berba asko, zer edo agaitik, apur bat aaztuta edo baztertuta lotu diranak. Berbok euskera osaorenak dira izan. Eta euskerearenak diran ezkerro. bertokoak izanda, ganera, edonoganako artuemonetan egunero erabilkeran, euskereari berari mesede andia egingo deutsogu. Ikasi eta zabaldu!

Oarra: Berbea, izena edo izenlaguna izanda, zelan idatzi bear danekoan artikulu barik agertuko dogu: "jaube". Berbori Bakion zelan esaten danekoan, barriz, artikulugaz agertuko da, fonetismoari eusteko, atan be: "(dxeubie)".

abiada (abidxedie) = abiadura.
abiada ostean (abidxeda ostien) = txistu bizian, agudo.
agirian (agiridxen) = bistan, agerian.
antera (anterie) = antzera, molde.
antzera (antzerie) = itxura, antz.
ardura (ardurie) = axola, arreta.
artean (artien) = bitartean, bizkitartean.
asti (astidxe) = astialdi, aisia.
badaezpadan be (badaespadan be) = zer berta ere.
bardin antzean (bar-din ant,ien) = antzera baten.
barrian (barridxen) = ostera be, barriro.
bear (hierra) = lan.
beargin (biergiñe) = langile.
bee (beie, bie) = lur, zoru.
beearen ganean (bienganien, benganien) = lurrean, zoruan.
beearen ganera (bienganera, henganera) = lurrera, zorura.
beintzat (beintzat) = gitxienez, bederen.
bien bitartean (bidxen bitxartien) = artean, anartean.
eguerdiatean (egurdatiien) = eguerdi aurretxuan.
egundo (eguno) = inoz be ez, sekula.

eurrez (eurreses) = ugari, anitz.
ganera (ganera) = ara geiago, alaber.
geienean (geidxenien) = geien iota, geienez.
gitxienez (gitxienes) = sikeran, gutxienik.
abia (abidxie) = kabia.
edoい (edoidxe) = laino, oidei.
ondatu (ondatu) = busti-busti egin, blai egin.
ondatu (ondau) = birrindu, lats egin.
inoz be ez (inos bes) = sekula, egundaino.
itxi (ixi) = zarratu, ertsu.
jaube (dxeubie) = ugazaba, jabe.
jaurtigī (dxeurti) = bota, jaurtiki.
ke (kie, keie).
laskitu (laskitxu) = ondatu, ausi.
laskitu (laskitxu) = alperrik galdu.
nekez (nekes) = estu eta larri, guztia bearrean.
nonon (nonon) = non edo non, nonbait.
nonor (nonor) = nor edo nor, norbait.
normalean (nornlalien) = oro ar, normalki.
nozik bein (nosipein) = lantzean bein, noizbait.
nozonoz (nosonos) = noz edo noz, noizbait.
oidalango (oidalaua, oidalanoa) = itzelezko, egundoko.
ostean (ostien) = osterantzean, bestela.
ostean (ostien) = antzean, gibelean.
ostean (ostien) = eta gero, ondoren.
ostera be (ostabere) = atzera, barriz.
oztaz-oztaz (ostas-ostas) = nekez, doi-doi.
saskeldo (saskeldoa) = zantar, arlotte.
sats egin (satz ein) = ausi, apurtu.
seguru antzean (segurantzien) =urrean, segur aski.
sikeran (sikeran) = edolabere, ezpere.
taket (taketa) = esola, zurkaitz.
triskau (triskeu) = birrindu, suntsitu.
txantel (txantela) = txartel.
ugari (ugerri) = asko, erruz.
ugazaba (usabie) = jaube, nagusi.
ugazabandra (usabandrie) = jaube, nagusi (andrazkoia).
upin (I/pifie) = ipuin, kontu.
zaratots (saratotza) = zarata andi, burrundada.
zegan? (segan?) = zenbatean?
zeozer (seoser) = zer edo zer, zerbait.